

Koło Naukowe Prawa Europejskiego
Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego
ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 47
00-347 Warszawa

RAPORT Z MONITORINGU PRAWA W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Warszawa, 30 grudnia 2022 roku

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Raport został opracowany przez Koło Naukowe Prawa Europejskiego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego w ramach projektu „Wspólnie – Dostępnie – Sprawiedliwie” realizowanego przez Fundację Court Watch Polska i Fundację Polska Bez Barrier przy wsparciu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – Działanie 2.16 – Usprawnienie procesu stanowienia prawa.

Przygotowanie i opracowanie raportu (zespół monitoringowy):

Wiktoria Frączek

Maciej Kalisiak

Igor Korczak-Kubalski

Klaudia Merchel

Roksana Pacek

Jagoda Sobczak

Julia Ulaszek

Współpraca mentorska:

Angelika Rekowska (Fundacja Court Watch Polska)

Opracowanie narzędzi badawczych i szablonu raportu:

Bartosz Pilitowski (Fundacja Court Watch Polska)

Konsultacje w zakresie dostępności i uniwersalnego projektowania:

Małgorzata Kmiec (Fundacja Polska Bez Barrier)

Spis treści

A.	Strona internetowa sądu pod adresem: https://www.nsa.gov.pl	6
B.	Budynek i otoczenie budynku	7
B.1.	Otoczenie wejścia	7
B.2.	Wejście główne do budynku.....	8
B.3.	Dostęp do informacji i bezpieczeństwo.....	10
B.4.	Dostępność toalety na korytarzu głównym na II piętrze.....	13
B.5.	Dostępność toalet na I piętrze, na lewo i prawo od wejścia.....	15
B.6.	Schody w korytarzu głównym.....	17
B.7.	Schody prowadzące do czytelní.....	18
B.8.	Schody ewakuacyjne.....	19
B.9.	Schody na poziomie -1, w korytarzu po lewej stronie	20
B.10.	Winda przy wyjściu	21
B.11.	Winda przy wejściu	23
B.12.	Winda przelotowa w korytarzu głównym.....	25
B.13.	Korytarz na II piętrze, dojście do schodów ewakuacyjnych	27
B.14.	Korytarz główny na I piętrze	29
B.15.	Korytarz na poziomie -1	31
B.16.	Korytarz główny na II piętrze.....	32

Informacje o celach i metodologii monitoringu

Celem głównym monitoringu jest zwiększenie dostępności Naczelnego Sądu Administracyjnego dla osób ze specjalnymi potrzebami. Cel ten zespół monitoringowy chce osiągnąć przez zbadanie dostępności Naczelnego Sądu Administracyjnego, przedstawienie kierownictwu sądu raportu z badania wraz z rekomendacjami oraz weryfikację wykorzystania rekomendacji w ciągu roku po publikacji raportu.

Osoby ze specjalnymi potrzebami to osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Osobami ze szczególnymi potrzebami są więc nie tylko osoby z niepełnosprawnością (zarówno trwałą, jak i czasową), ale także wszyscy, którzy mają naruszoną sprawność organizmu lub zmysłów, osoby mające pod opieką małe dziecko, osoby niskorosłe, czy seniorzy.

Obowiązek zapewnienia przez sądy dostępności swoich budynków, usług i informacji dla osób ze specjalnymi potrzebami wynika z treści przepisów zawartych m.in. w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r.
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 848; 2022 poz. 1002)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696 i poz. 2473; 2022 poz. 975)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019 poz. 1065 z późn. zm.).

Badania objęły trzy obszary dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami:

1. obszar dostosowania formy informacji (dostępność informacyjno-komunikacyjna),
2. obszar dostosowania strony internetowej (dostępność cyfrowa),
3. dostosowanie ogólnodostępnych części budynków sądu i przestrzeni wokół nich (dostępność architektoniczna).

Do przeprowadzenia badania wykorzystano następujące metody badawcze:

- obserwacje i pomiary bezpośrednie, zwłaszcza miejsc i budynków w procedurze badania dostępności architektonicznej, jak i stron www w badaniu ich zgodności ze standardem WCAG 2.1,
- pozyskiwanie danych od personelu instytucji monitorowanej (w formie pisemnej i osobistej),
- analiza dokumentacji instytucji monitorowanej i dokumentacji dotyczącej działań instytucji, zarówno dostępnej w BIP, na stronie internetowej, jak i uzyskanej bezpośrednio od instytucji monitorowanej.

Badaniu poddano:

- A. Stronę internetową sądu pod adresem www.nsa.gov.pl
- B. Budynek i otoczenie budynku sądu znajdującego się pod adresem ul. Gabriela Boduena 3/5, 00-011 Warszawa, Izba Ogólna

Polecane materiały:

- ✓ „Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/86764/ustawa_o_dostepnosci_poradnik.pdf
- ✓ „SAMORZĄD BEZ BARIER poradnik dostępności dla jednostek samorządu terytorialnego”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/103401/poradnik.pdf

Wyniki monitoringu dostępności

Monitoring przestrzegania prawa w zakresie dostępności przez Naczelny Sąd Administracyjny został przeprowadzony 19 sierpnia 2022 roku.

A. Strona internetowa sądu pod adresem: <https://www.nsa.gov.pl>

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Informacje są podane w prostym języku.
- ✓ Filmy wyposażono w napisy i tłumaczenie na PJM.

Rekomendacje:

- A.1.1. Wszystkie grafiki zamieszczone na stronie internetowej należy opatrzyć opisem alternatywnym (tzw. ALT) zgodnie z WCAG 2.0. (Zasada 1: Percepcja, Wytoczna 1.1 Tekst Alternatywny).
- A.1.2. Zgodnie z przepisami ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych z dn. 4 kwietnia 2019 r. dokumenty zamieszczane na stronie internetowej muszą być przystosowane do odczytu przez program czytający ekran. Niedopuszczalne jest zamieszczanie dokumentów wyłącznie w formie skanów. Należy używać formatu pdf zawierającego tekst przeszukiwalny.

B. Budynek i otoczenie budynku

B.1. Otoczenie wejścia

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Na przejściach dla pieszych prowadzących do budynku zastosowano rampy krawężnikowe lub obniżenie krawężnika do wysokości poniżej 20 mm.
- ✓ Granica między chodnikiem a jezdnią została oznaczona za pomocą zmiany faktury nawierzchni.
- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście w pobliżu którego zlokalizowano miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Najbliższe miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą koloru niebieskiego.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku pionowego.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku poziomego.
- ✓ Dostępne miejsce parkingowe ma odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- B.1.1. W obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji świetlnej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.
- B.1.2. W obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji dźwiękowej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.

B.2. Wejście główne do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Szerokość użytkowa biegu schodów (pomiędzy poręczami lub innymi przeszkodami) jest odpowiednia.
- ✓ Szerokość stopni jest odpowiednia.
- ✓ Drzwi wejściowe mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Drzwi wejściowe otwierają się automatycznie.
- ✓ Drzwi wyposażono w duży, wygodny w obsłudze i skonstruowany pochwyty (klamkę).

Rekomendacje:

- B.2.1.** Jeżeli w budynku znajduje się tylko część wydziałów sądu, należy uzupełnić oznaczenia (tablice z informacjami o wydziałach sądu znajdujących się w budynku) - rekomendowana wysokość montażu: tak aby dolna krawędź tabliczki znajdowała się na wysokości 1,80-2,20 od podłoża.
- B.2.2.** Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).
- B.2.3.** Schody nie zostały wyposażone w obustronne poręcze – zaleca się ich montaż.
- B.2.4.** Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skonstruowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.
- B.2.5.** Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób

z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W budynku znajduje się punkt informacyjny.
- ✓ Punkt informacyjny jest zlokalizowany w pobliżu wejścia.
- ✓ Punkt informacyjny jest wyróżniony przez elementy architektury, różne materiały i wizualny kontrast.
- ✓ Lada punktu informacyjnego na odcinku przynajmniej 0,9 m jest obniżona do wysokości max. 0,8 m.
- ✓ Osoba w punkcie informacyjnym jest widoczna zarówno dla osoby stojącej i siedzącej.
- ✓ Punkt informacyjny jest wyposażony w stanowiskową pętlę indukcyjną.
- ✓ Stanowisko wyposażone w pętlę indukcyjną jest oznaczone za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Na poszczególnych kondygnacjach umieszczone są czytelne informacje o numerze piętra widoczne zarówno dla osób poruszających się po budynku schodami, jak i windą.
- ✓ Informacje (umieszczone na panelach elektronicznych, gablotach, tabliczkach itp.) umieszczone w przestrzeni budynku są czytelne (bezszerfowa czcionka, min. 3 mm. wysokości znaków, odpowiednie skontrastowanie).
- ✓ W przestrzeni budynku zastosowane zostały piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń.
- ✓ Czcionka i piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń kontrastują z tłem.
- ✓ W budynku umożliwiono zdalny dostęp do tłumacza języka migowego przez wideokonferencję.
- ✓ Pracownicy instytucji umieją zainicjować usługę zdalnego tłumaczenia (np. odnaleźć i włączyć program na komputerze).
- ✓ Warunki techniczne dla zdalnego tłumaczenia na język migowy są odpowiednie (np. sprzęt jest skonfigurowany, łącze internetowe zapewnia płynność obrazu, kamera przekazuje obraz wystarczającej jakości).

- ✓ W budynku zastosowano oznaczenia dróg ewakuacji za pomocą pisma Braille'a lub system wypukłych znaków.
- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Budynek wyposażono w urządzenia ewakuacyjne do transportu OzN, kobiet w ciąży, osób starszych (wózki, krzesła, maty, materace).

Rekomendacje:

- B.3.1.** Dojście do punktu informacji nie zostało oznaczone fakturowo. W miarę możliwości (wymiana posadzki) zaleca się uzupełnienie oznaczeń zgodnie z systemem FON (ang. TWSIs – Tactile Walking Surface Indicators na podstawie normy ISO 21542:2011).
- B.3.2.** Wokandy nie są dobrze widoczne z perspektywy osoby siedzącej na wózku. Rekomenduje się zmianę wysokości montażu wokand (montaż w przedziale 1,20 - 1,60 m) oraz zastosowanie materiałów nie odbijających światła.
- B.3.3.** Informacje na wokandach są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3 mm (małe litery), a w przypadku wokand elektronicznych dodatkowo dużego kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.
- B.3.4.** Informacje umieszczone są w miejscu w którym występuje zjawisko lśnienia (odbicie światła). Należy przenieść tablicę informacyjną w miejsce gdzie nie występuje takie zjawisko.
- B.3.5.** Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego. Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.
- B.3.6.** Miejsce gdzie dostępny jest wideołumacz nie zostało poprawnie oznaczone - należy uzupełnić oznaczenia.

- B.3.7. W budynku nie ma sal rozpraw wyposażonych w pętle induktofoniczną - zaleca się wyposażenie chociaż jednej sali w takie urządzenie.**
- B.3.8. W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.**

B.4. Dostępność toalety na korytarzu głównym na II piętrze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami została oznaczona za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami jest łatwa do odnalezienia, nie ma konieczności zastosowania dodatkowych oznaczeń kierunkowych.
- ✓ Wszystkie podajniki (papier toaletowy, mydło, ręczniki, suszarka do rąk) i włączniki zamontowano na wysokości 0,80-1,10 m od powierzchni posadzki.
- ✓ Toaleta wyposażona jest w pochwyty po obu stronach toalety.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami wyposażona jest w instalację alarmową.
- ✓ Przycisk / linka wzywania pomocy znajduje się na wysokości nieprzekraczającej 0,40 m od poziomu posadzki.

Rekomendacje:

- B.4.1. W toalecie brak wystarczającej powierzchni manewrowej (co najmniej 1,50 x 1,50 m), co może utrudniać a nawet uniemożliwiać skorzystanie z niej użytkownikom wózków.
- B.4.2. W toalecie nie zapewniono możliwości transferu bocznego na miskę ustępową, co może znacząco utrudniać przesiadanie się użytkowników wózków i korzystanie z toalety. Konieczne jest zapewnienie miejsca o powierzchni co najmniej 0,90 m x 0,90 m z jednej strony miski ustępowej).
- B.4.3. Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.
- B.4.4. Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.
- B.4.5. Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.

B.4.6. Przycisk kasowania alarmu umieszczono na nieodpowiedniej wysokości – powinien on znajdować się na wysokości 0,80-1,10 m od poziomu posadzki. Zaleca się zmianę wysokości.

B.5. Dostępność toalet na I piętrze, na lewo i prawo od wejścia

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Toalety dla osób z niepełnosprawnościami zostały oznaczona za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Toalety wyposażone są w pochwyt po obu stronach toalety.
- ✓ Toalety dla osób z niepełnosprawnościami wyposażone są w instalację alarmową.
- ✓ Linka wzywania pomocy znajduje się na wysokości nieprzekraczającej 0,40 m od poziomu posadzki

Rekomendacje:

- B.5.1. Z korytarza nie widać gdzie znajdują się toalety. Należy czytelnie oznaczyć trasę dojścia do toalet.
- B.5.2. Część podajników znajduje się zbyt wysoko. Konieczne jest obniżenie wysokości montażu podajników i umieszczenie ich na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m.
- B.5.3. W toaletach brak wystarczającej powierzchni manewrowej (co najmniej 1,50 x 1,50 m), co może utrudniać a nawet uniemożliwiać skorzystanie z niej użytkownikom wózków.
- B.5.4. W toaletach nie zapewniono możliwości transferu bocznego na miskę ustępową, co może znacząco utrudniać przesiadanie się użytkowników wózków i korzystanie z toalety. Konieczne jest zapewnienie miejsca o powierzchni co najmniej 0,90 m x 0,90 m z jednej strony miski ustępowej)
- B.5.5. Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.
- B.5.6. Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.
- B.5.7. Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.

B.5.8. Przycisk kasowania alarmu umieszczono na nieodpowiedniej wysokości – powinien on znajdować się na wysokości 0,80-1,10 m od poziomu posadzki. Zaleca się zmianę wysokości.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B.6. Schody w korytarzu głównym

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Początek i koniec biegu schodów jest wyróżniony przy pomocy kontrastowego koloru zarówno na płaszczyźnie pionowej jak i poziomej
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą lub podnośnikiem.

Rekomendacje:

- B.6.1. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. Należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.
- B.6.2. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).

B.7. Schody prowadzące do czytelní

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Początek i koniec biegu schodów jest wyróżniony przy pomocy kontrastowego koloru zarówno na płaszczyźnie pionowej jak i poziomej
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą lub podnośnikiem.

Rekomendacje:

- B.7.1. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.
- B.7.2. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).

B.8. Schody ewakuacyjne

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Początek i koniec biegu schodów jest wyróżniony przy pomocy kontrastowego koloru zarówno na płaszczyźnie pionowej jak i poziomej
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą.

Rekomendacje:

- B.8.1. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.
- B.8.2. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).

B.9. Schody na poziomie -1, w korytarzu po lewej stronie

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Początek i koniec biegu schodów jest wyróżniony przy pomocy kontrastowego koloru zarówno na płaszczyźnie pionowej jak i poziomej
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą lub podnośnikiem.

Rekomendacje:

- B.9.1. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.
- B.9.2. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).

B.10. Winda przy wyjściu

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek wyposażony jest w windę.
- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu osobowego, a przeciwną ścianą lub inną przegrodą jest wystarczająca.
- ✓ Winda posiada zewnętrzny panel sterujący, wysokość zewnętrznego panelu sterującego na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Panel sterujący jest wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących.
- ✓ Przycisk kondygnacji „zero” jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo.
- ✓ Drzwi windy otwierają się i zamykają automatycznie.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.
- ✓ W kabinie znajduje się przynajmniej jedna poręcz na wysokości 0,90 m.
- ✓ Drzwi windy mają szerokość co najmniej 0,9 m.

Rekomendacje:

B.10.1. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji świetlnej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).

B.10.2. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).

B.10.3. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej, informującej o otwieraniu się drzwi.

B.10.4. Wewnętrzny panel sterujący został zamontowany w złym miejscu. W miarę możliwości zaleca się jego przesunięcie w taki sposób, by znajdował się on w odległości nie

mniejszej niż 0,50 m od naroża kabiny, na wysokości w przedziale 0,8 - 1,2 m od podłoża.

- B.10.5. Wewnętrzny panel sterujący nie jest wyposażony w informację głosową mówiącą, na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza - zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej.
- B.10.6. W kabinie windy nie jest umieszczony wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji wizualnej powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy.
- B.10.7. Drzwi do kabiny dźwigu nie zostały wyposażone w system zatrzymujący zamykanie oparty na czujnikach, co może powodować ryzyko przytrzaśnięcia osób, które nie są w stanie wejść do kabiny wystarczająco szybko. Konieczne jest zastosowanie systemów blokujących zamykanie drzwi i zapewnienie możliwości swobodnego wejścia do wnętrza kabiny.

B.11. Winda przy wejściu

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu osobowego, a przeciwległą ścianą lub inną przegrodą jest wystarczająca.
- ✓ Winda posiada zewnętrzny panel sterujący, wysokość zewnętrznego panelu sterującego na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją świetlną przyjazdu windy na piętro.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją dźwiękową przyjazdu windy na piętro.
- ✓ Umieszczenie wewnętrznego panelu sterującego jest poprawne (odpowiednia wysokość i odległość od narożników kabiny).
- ✓ Panel sterujący jest wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących.
- ✓ W kabinie windy powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy umieszczony jest wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy.
- ✓ Przycisk kondygnacji „zero” jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo.
- ✓ Drzwi windy otwierają się i zamykają automatycznie.
- ✓ Drzwi windy wyposażone są w system zatrzymujący ich zamykanie jeżeli jakkolwiek przedmiot lub osoba przeszkodzi w ich zamknięciu.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.
- ✓ W kabinie znajduje się przynajmniej jedna poręcz na wysokości 0,90 m.
- ✓ Drzwi windy mają szerokość co najmniej 0,9 m.

Rekomendacje:

B.11.1. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej, informującej o otwieraniu się drzwi.

B.11.2. Wewnętrzny panel sterujący nie jest wyposażony w informację głosową mówiącą, na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza - zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B.12. Winda przelotowa w korytarzu głównym

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu osobowego, a przeciwną ścianą lub inną przegrodą jest wystarczająca.
- ✓ Winda posiada zewnętrzny panel sterujący na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją świetlną przyjazdu na piętro.
- ✓ Umieszczenie wewnętrznego panelu sterującego jest poprawne (odpowiednia wysokość i odległość od narożników kabiny).
- ✓ Panel sterujący jest wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących.
- ✓ W kabinie windy powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy umieszczony jest wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy.
- ✓ Przycisk kondygnacji „zero” jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo.
- ✓ Drzwi windy otwierają się i zamykają automatycznie.
- ✓ Drzwi windy wyposażone są w system zatrzymujący ich zamykanie jeżeli jakikolwiek przedmiot lub osoba przeszkodzi w ich zamknięciu.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.
- ✓ W kabinie znajduje się przynajmniej jedna poręcz na wysokości 0,90 m.
- ✓ Drzwi windy mają odpowiednią szerokość.

Rekomendacje:

B.12.1. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).

B.12.2. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej, informującej o otwieraniu i zamykaniu się drzwi.

B.12.3. Wewnętrzny panel sterujący nie jest wyposażony w informację głosową mówiącą, na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza - zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B.13. Korytarz na II piętrze, dojście do schodów ewakuacyjnych

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.

Rekomendacje:

B.13.1. Klamki drzwi wewnętrznych nie są wygodne w obsłudze – mogą powodować trudności w użytkowaniu, szczególnie wśród osób o słabszym chwycie lub trudnościach w czynnościach manipulacyjnych. Rekomenduje się ich wymianę na duży, wygodny pochwyt, skonstruowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).

B.13.2. Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skonstruowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.

- B.13.3.** Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skonstrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.
- B.13.4.** Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.
- B.13.5.** Oświetlenie światłem sztucznym połączonych ze sobą pomieszczeń wykazuje różnice natężenia, które mogą wywoływać zjawisko olśnienia przy przejściu między tymi pomieszczeniami. Zaleca się zmianę oświetlenia w taki sposób, by nie mogło ono powodować zjawiska olśnienia z powodu różnic natężenia.

B.14. Korytarz główny na I piętrze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skontrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- B.14.1.** Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.
- B.14.2.** Meble i elementy wyposażenia zawężają szerokości przejść między nimi – zaleca się ułożenie ich w taki sposób, by pomiędzy poszczególnymi elementami zapewnić przejście o szerokości co najmniej 90 cm i możliwość manewrowania wózkiem.
- B.14.3.** Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz

0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

B.14.4. Rekomenduje się obniżenie lady stanowiska obsługi klientów do wysokości nieprzekraczającej 0,80 m na długości co najmniej 0,90 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków).

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B.15. Korytarz na poziomie -1

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

B.15.1. Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).

B.15.2. Rekomenduje się obniżenie lady stanowiska obsługi klientów do wysokości nieprzekraczającej 0,80 m na długości co najmniej 0,90 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków).

B.16. Korytarz główny na II piętrze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skontrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

B.16.1. Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.

B.16.2. Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz

0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

